

บทความวิจัย

เรื่อง ความคิดและความเชื่อรากฐานของประเพณีจิ้งที่ปรากฏใน
ภาพยนตร์อนิเมชันเรื่อง“Over the moon” ของ Netflix

โดย

นางสาว วรัญญา เพ็ชรงาม

รหัสนักศึกษา 05610902

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อบทความวิจัย	ความคิดและความเชื่อรากฐานของประเพณีเงินที่ปรากฏในภาพยนตร์ อนิเมชันเรื่อง “Over the moon” ของ Netflix
ผู้เขียน	นางสาว วรัญญา เพียรงาม
รหัสนักศึกษา	05610902
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ.พิพัฒน์ สุยะ
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวัง สนามจันทร์
ปีการศึกษา	2564

บทคัดย่อ

บทความวิจัยความคิดและความเชื่อรากฐานของประเพณีเงินที่ปรากฏในภาพยนตร์อนิเมชันเรื่อง “Over the moon” ของ Netflix มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดความเชื่อของเงินที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Over the moon

ผลการศึกษาพบว่า ภาพยนตร์อนิเมชันเรื่อง Over the moon นำเสนอเรื่องราวความเป็นเงินได้อย่างแท้จริง มีทั้งความคิดความเชื่อและตำนานของเงินที่ถูกสอดแทรกเข้าไปในเนื้อเรื่องและบทเพลงสะท้อนให้เห็นถึงความคิด ความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับประเพณีวันไหว้พระจันทร์ ความเชื่อเกี่ยวกับพระจันทร์ นอกจากนี้ยังมีการนำตำนานเทพธิดาแห่งดวงจันทร์ หรือตัวละครที่คนจีนนับถือและไหว้ขอพรมาเป็นตัวละครสำคัญในเรื่อง ซึ่งความคิดความเชื่อที่เกี่ยวกับเทศกาลวันไหว้พระจันทร์มีความหมายสำคัญสำหรับคนจีน

คำสำคัญ : Over the moon, อนิเมชัน, ความเชื่อเงิน

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเรื่อง ความคิดและความเชื่อรากฐานของประเพณีจีนที่ปรากฏในภาพยนตร์อนิเมชัน เรื่อง “Over the moon” ของ Netflix เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450 112 การศึกษาเอกเทศ (Independent Study)

บทความวิจัยชิ้นนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการกรุณาอย่างสูงจาก อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง จนทำให้งานวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบคุณครอบครัว และเพื่อน ๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ตลอดจนให้กำลังใจ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้

ลงชื่อนักศึกษา

นางสาว วรรณญา เพียรงาม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	3
ผลการวิจัย	
ที่มาและความคิดสำคัญในภาพยนตร์อนิเมชันเรื่อง “Over the moon” ของ Netflix	10
ความคิดความเชื่อและตำนานของจีนที่ปรากฏในภาพยนตร์อนิเมชันเรื่อง “Over the moon” ..	14
บทสรุป.....	18
บรรณานุกรม.....	20

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาพยนตร์การ์ตูนเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมจากเด็กเป็นอย่างยิ่ง อาจเป็นเพราะมีการนำเสนอที่มีสีสันสดใสบางเรื่องก็มีเนื้อหาและตัวละครที่น่าสนใจ เด็กจึงเข้าถึงเนื้อหาที่ภาพยนตร์การ์ตูนต้องการจะสื่อได้ง่าย ดังนั้นภาพยนตร์การ์ตูนจึงเป็นสื่อที่ให้แก่คิด ให้ความรู้ ความสนุกสนานให้กับเด็กได้อย่างดี ปัจจุบันภาพยนตร์ประเภทนี้ดูเหมือนจะได้รับความนิยม โดยเฉพาะในเด็กเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงผู้คนทุกเพศ ทุกวัย ทุกภาษา ต่างก็เข้าถึงภาพยนตร์ประเภทการ์ตูนได้อย่างง่ายดาย ดังนั้นด้วยความสะดวกในการเข้าถึงทุกด้าน ทำให้ประเด็นเนื้อหาบางอย่างที่ยากหรือมีความซับซ้อน เช่น ความคิดความเชื่อทางวัฒนธรรมและประเพณีมักจะได้รับ การสอดแทรก หรือ นำเสนอผ่านภาพยนตร์การ์ตูน ภาพยนตร์การ์ตูนจึงเป็นสื่อที่สามารถถ่ายทอดและนำเสนอวัฒนธรรมความเชื่อที่น่าสนใจได้อย่างลงตัว

เน็ตฟลิกซ์ คือ บริษัทที่บริการถ่ายทอดสื่อแบบส่งต่อเนื่องตามคำขอทางอินเทอร์เน็ตทั่วโลก และได้นำเสนอความบันเทิงหลากหลายครบรส ทั้งรายการทีวี ภาพยนตร์ อนิเมะ สารคดีที่ชนะรางวัล และอีกมากมาย โดยสามารถรับชมความบันเทิงทั้งหมดนี้ผ่านอุปกรณ์ที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ นอกจากนี้ยังสามารถดาวน์โหลดไว้รับชมเมื่อไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตได้อีกด้วย โดยการเข้ารับชมจะมีค่าใช้จ่ายต่อเดือน เน็ตฟลิกซ์ มีเป็นระบบแอปพลิเคชันที่ใช้งานได้บนโทรศัพท์ที่สามารถดูได้ทุกที่ทุกเวลา อีกทั้งในระบบถ่ายทอดสดนั้นยังมีเสียงและคำบรรยายหลากหลายภาษาทำให้ผู้คนสามารถเข้าถึงสื่อได้อย่างทั่วถึง เป็นระบบการบริการที่ผู้คนทั่วโลกสนใจและใช้บริการ

ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีอารยธรรมยาวนานและถือเป็นอารยธรรมที่สำคัญของโลก มีความเชื่อตำนานประเพณีและวัฒนธรรมอยู่เป็นจำนวนมาก จนผู้คนไม่อาจเข้าถึงวัฒนธรรมเหล่านี้ได้อย่างทั่วถึง แต่ถึงอย่างไรก็ยังคงมีความเชื่อประเพณีและวัฒนธรรมที่ได้รับความนิยมจากผู้คนต่างแดน อีกทั้งประชากรของประเทศก็มีอยู่เป็นจำนวนมากที่อพยพไปอาศัยและติดต่อค้าขายตามดินแดนอันไกลโพ้นหรือประเทศในเขตใกล้เคียง วัฒนธรรมความเชื่อเหล่านี้ถึงถูกส่งต่อถ่ายทอดไปยังทั่วโลก ซึ่งในปัจจุบันโลกได้เข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์เป็นยุคที่ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร สื่อต่างๆ ได้อย่างไรขีดจำกัด ดังนั้นการถ่ายทอดวัฒนธรรมความเชื่อของจีนยังสามารถเผยแพร่ออกไปได้มากเท่านั้น

โดยภาพยนตร์ออร์จินัลอนิเมชัน Over the moon ของ เน็ตฟลิกซ์ ถือเป็นหนึ่งในสื่อได้รับความสนใจจากผู้จำนวนมาก เป็นภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาน่าสนใจสีสันสวยสะดุดตา อีกทั้งยังสอดแทรกเนื้อหาที่บ่งบอกถึงความเป็นจีนได้อย่างลงตัว โดยเริ่มจากครอบครัวเล็กๆครอบครัวหนึ่ง ที่บ้านทำขนมไหว้พระจันทร์ชาย ทุกปีจะมีการขายขนมไหว้พระจันทร์โดยตัวละครเอกคือสาวน้อยมีชื่อว่าเพยเพย เธอเติบโตมาในครอบครัวที่มีความเชื่อในเทศกาลไหว้พระจันทร์ เธอรักแม่ของเธอมากและชื่นชอบที่จะให้แม่เล่าเกี่ยวกับตำนานรักของแม่นางฉางเอ๋อบ่อยครั้ง เธอเชื่อว่าตำนานนั้นเป็นจริงจนวันหนึ่งแม่ของเธอได้เสียชีวิตลงเธอก็ได้ใช้ชีวิตกับพ่อเพียง 2 คนตลอดมา

ต่อมาวันหนึ่งพ่อของเธอได้พบรักใหม่ต้องการเริ่มต้นรักครั้งใหม่ เพยเพยได้รับประทานหารร่วมโต๊ะกับครอบครัวในช่วงเทศกาลไหว้พระจันทร์ และเป็นช่วงเวลาการเปิดตัวแม่คนใหม่พร้อมกับน้องชายที่เป็นลูกติด แต่เพยเพยไม่ยอมรับและไม่ต้องการให้ใครเข้ามาแทนที่แม่ เธอจึงต้องการพิสูจน์ให้ได้ว่า ฉางเอ๋อเทพธิดาผู้มีรักแท้อมตะมีตัวตนอยู่จริง เพื่อให้พ่อรักแม่ตลอดไป การเดินทางสู่ดวงจันทร์ของจึงได้เริ่มต้นขึ้น

เพยเพยได้คิดหาวิธีที่จะขึ้นไปยังดวงจันทร์กับกระต่ายที่แม่เธอได้มอบไว้ให้ ระหว่างการหาทางขึ้นไปยังดวงจันทร์ น้องชายลูกติดของแม่คนใหม่ก็ได้แอบสังเกตและตามเธอขึ้นไปยังดวงจันทร์เพยเพยได้คิดค้นจรวดที่พาเธอขึ้นไปยังบนท้องฟ้าแต่จรวดก็ได้พังระหว่างทางบนฟ้า แต่ปาฏิหาริย์ก็ได้เกิดขึ้นมีสิ่งโตมีปีกมารับเธอขึ้นไปยังเมืองบนดวงจันทร์ เพยเพยพบว่าแม่นางฉางเอ๋อมีอยู่จริงแต่ไม่ได้เป็นแบบที่คิดและเรื่องราวการผจญภัยบนดวงจันทร์ก็ได้เกิดขึ้น เพยเพยต้องพิสูจน์หาคำตอบที่แท้จริงของการเดินทางมายังดวงจันทร์ให้ได้ โดยมีน้องชายที่คอยช่วยเหลือเธอและได้พัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

แม้ว่า Over the Moon เหมือนเป็นแค่การ์ตูนสำหรับเด็ก แต่แท้จริงแล้วการดำเนินเรื่องมีการใช้สัญลักษณ์ รูปแทนที่มีความหมายในความเชื่อของจีน ผ่านตัวละครที่ปรากฏในเรื่องและยังมีค่านิยม ความเชื่อของสังคม วัฒนธรรมประเพณีอีกด้วย ตัวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาพยนตร์ดังกล่าวอย่างละเอียดเกี่ยวกับความเชื่อ และประเพณีของจีนที่ปรากฏในภาพยนตร์นี้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

ศึกษาความคิดความเชื่อที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมและประเพณีจีนที่ปรากฏในสื่อภาพยนตร์
Over the moon

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ ความคิด ความเชื่อ และประเพณีของจีนที่สะท้อนผ่านภาพยนตร์
การ์ตูนเรื่อง Over the moon

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาความเชื่อตำนานและประเพณีวัฒนธรรมที่สะท้อนผ่านภาพยนตร์การ์ตูนเรื่อง“Over the
moon” ภาพยนตร์ออร์จินัลอนิเมชันมิวสิคัลของ Netflix ผ่านเนื้อเรื่อง สัญลักษณ์และเพลงประกอบ
ภาพยนตร์ที่ปรากฏในเรื่อง

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. กำหนดที่มาและความสำคัญของปัญหา
2. ศึกษาจากการดูภาพยนตร์การ์ตูนเรื่อง Over the moon
3. เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตำนาน ความคิด ความเชื่อ และประเพณีของจีนจากเอกสาร
ภาษาไทย สื่ออิเล็กทรอนิกส์และข้อมูลออนไลน์
4. เรียบเรียงผลการศึกษาในรูปแบบบทความวิจัย

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่ใช้เป็นกรอบความคิดที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์เรื่อง Over the moon และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดและความเชื่อรากฐานของประเพณีจีนที่ปรากฏในภาพยนตร์

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์เรื่อง Over the moon

1. ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์ (2564) ได้วิจารณ์ภาพยนตร์เรื่อง Over the moon ว่าเป็นการ์ตูนจีนที่พูดภาษาอังกฤษเล่าเรื่องของพ่อที่กำลังจะมีภรรยาคนใหม่พร้อมกับลูกติด โดยในเรื่องได้ผสมผสานตำนานไหว้พระจันทร์และขนมไหว้พระจันทร์เอาไว้ เนื้อเรื่องมีตัวละครเอกชื่อว่า เพยเพยที่มี โจทย์ยากสำหรับเธอเธอไม่ได้ต้องการจะเอาชนะแม่ใหม่แต่เธอต้องการเอาชนะใจตัวเองโดยการ์ตูนเรื่องนี้ใช้เทศกาลไหว้พระจันทร์เป็นโครงเรื่องใช้เพยเพยเป็นตัวละครหลักที่จะเรียนรู้และก้าวข้ามผ่านความเป็นผู้ใหญ่ เพยเพยเคยได้ยินเรื่องเล่าเทพธิดาพระจันทร์จากแม่ที่เสียไปแล้วตั้งแต่ยังเด็กจึงมีความผูกพันกับเรื่องนี้มากประกอบกับพ่อและแม่ทำขนมไหว้พระจันทร์ขาย เมื่อแม่ของเธอเสียไปจึงวางแผนที่จะสร้างจรวดขึ้นไปยังดวงจันทร์เพื่อตามหาเทพธิดางเอ๋อ โดยตำนานเทพธิดางเอ๋อมีเรื่องราวสั้นๆ ว่านางเอ๋อและโฮวอี้เป็นคู่รักกันวันหนึ่งนางเอ๋อกินยาอายุวัฒนะจึงมีชีวิตเป็นอมตะอยู่บนดวงจันทร์ ส่วนโฮวอี้แก่ตายเป็นมนุษย์ธรรมดา นับจากนั้นเทพธิดางเอ๋อจึงอยู่บนดวงจันทร์อย่างโดดเดี่ยว ซึ่งในการ์ตูนก็ทำให้เกิดคำถามว่า เหตุใดนางเอ๋อถึงกินยาวิเศษเพียงคนเดียว เพราะตำนานเทพธิดาพระจันทร์ที่เล่ากันในประเทศจีนนั้นมีหลายรูปแบบแต่รูปแบบที่ได้รับความนิยมคือลูกศิษย์ของโฮวอี้มาแย่งชิงยาอายุวัฒนะ นางเอ๋อจึงคว่ำยาไปกินจนหมดเธอก็ลอยขึ้นไปกับกระต่ายซึ่งหวังว่าจะค้นหาวิธีชุบชีวิตโฮวอี้คืนมาได้ แต่ในเรื่องก็ไม่ได้ระบุตำนานที่แน่ชัดว่าเป็นอย่างไร จึงชวนให้น่าสงสัยและค้นหาเกี่ยวกับเทศกาลไหว้พระจันทร์มากยิ่งขึ้น
2. มโน วนเวฬุสิต (2563) ได้วิจารณ์ภาพยนตร์เรื่อง Over the moon ว่าเป็นเน็ตฟริกซ์ได้ผลิตการ์ตูนโดยหยิบยกเอาตำนานของเทพธิดางเอ๋อที่รอคนรักบนดวงจันทร์มาเล่าให้สดใส โดยมี

เนื้อหาดังนี้ เพยเพย เป็นเด็กสาวที่สูญเสียแม่ เมื่อเวลาผ่านไปพ่อของเธอกำลังจะเริ่มต้นความรักครั้งใหม่ พร้อมกับการเปิดตัวของซินน้องชายลูกติดของแม่ใหม่ ด้วยความที่ เพยเพย ไม่เปิดใจให้กับทั้งสอง ในคืนเทศกาลวันไหว้พระจันทร์ ณ โต๊ะอาหารของครอบครัวเธอก็ได้มีปากเสียง กับญาติที่มาทำทนายให้เธอพิสูจน์ว่าเทพีฉางเอ๋อมีตัวตนอยู่จริงจึงทำให้ เพยเพย ตัดสินใจสร้างจรวดเพื่อไปยังดวงจันทร์ตามหาหลักฐานการมีตัวตนของฉางเอ๋อ เมื่อพบกับเทพีฉางเอ๋อนางกลับไม่ได้เป็นแบบที่เพยเพยคิดไว้ เพื่อให้ได้กลับบ้านเพยเพยต้องตามหาของขวัญให้กับเทพีฉางเอ๋อก่อนจะติดอยู่บนดวงจันทร์ที่กำลังดับพร้อมกับความเสียใจของนางตลอดไปจากเนื้อเรื่องได้นำ ตำนานประเพณีไหว้พระจันทร์มาทำให้น่าสนใจสอดแทรกเอาเรื่องราวของครอบครัวใส่ไว้อย่างลงตัวทั้งภาพสีเสียงเพลงประกอบ ถูกทำขึ้นมาอย่างน่าสนใจภาพยนตร์เรื่องนี้เหมาะอย่างยิ่งกับการเปิดให้ลูกหลานได้ศึกษาที่มาของประเพณีไหว้พระจันทร์ ที่เชื่อว่าหลายคนอาจยังรู้จักแค่ประเพณีไหว้พระจันทร์เท่านั้น และในเรื่องยังมีข้อคิดดีๆ เรื่องการทำใจยอมรับความสูญเสียและอยู่กับปัจจุบัน

3. LighterAKB (2563) ได้วิจารณ์ภาพยนตร์เรื่อง Over the moon ไว้ว่า เป็นเรื่องราวของ เพยเพย เด็กสาวตัวน้อยที่ได้ฟังเรื่องราวของแม่เกี่ยวกับเทศกาลขนมไหว้พระจันทร์ เธอจึงให้ความสนใจกับดวงจันทร์เป็นพิเศษต่อมาแม่ของเธอได้จากไปและพ่อกำลังจะเริ่มต้นกับคนรักใหม่พร้อมกับน้องชายมีชื่อว่าซิน เธอจึงไม่ยอมรับรักครั้งใหม่ของพ่อและปฏิเสธความหวังดีของแม่คนใหม่ เพยเพยต้องการเดินทางไปหาฉางเอ๋อบนดวงจันทร์ เพื่อให้พ่อของเธอยอมรับว่ารักแท้สามารถรอคอยได้เหมือนดังที่แม่ของเธอเคยเล่าไว้การ์ตูนเรื่องนี้ประกอบไปด้วย เพลง การผจญภัยสุดอัศจรรย์ และ ได้นำความเชื่อปรัมปราของจีนมาตีความใหม่ได้อย่างเหลือเชื่อเป็นการตีความใหม่ที่ใส่ความสดใสเข้าไปเพื่อให้เรื่องมีความน่าสนใจโดยผู้เขียนบทเรื่องนี้คือ Audaey Wells ที่จะโลกนี้ไปด้วยโรคมะเร็งตั้งแต่ปี2561 โดยในเรื่องตอนจบจึงมีการได้ลึกถึงเธอที่ทำเรื่องนี้เป็นเรื่องสุดท้ายก่อนเธอจะเสียชีวิต

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดและความเชื่อรากฐานของประเพณีจีน

ข้อมูลด้านเทศกาลไหว้พระจันทร์

1. ปิยะ จันทรวงศ์ไพศาล (2552) เขียนหนังสือ “108 สัญลักษณ์จีน” เกี่ยวกับเทศกาลมงคลจีนไว้ว่า เทศกาลมงคลจีนเป็นเทศกาลที่มีความสัมพันธ์ กับ วิถีชีวิตของชาวจีนซึ่งชาวจีน จะมีความผูกพันกับฤดูกาล และ ธรรมชาติความเปลี่ยนแปลงของสังคม เช่นเทศกาลวันตรุษจีน ซึ่งเป็นเทศกาลต้อนรับฤดูใบไม้ผลิและเทศกาลสารทไหว้พระจันทร์หรือ จงชีวเจี๋ย ชิวเจี๋ยจะในภาษาจีนจะแปลว่าฤดูใบไม้ร่วง เป็นเทศกาลที่จัดขึ้นกลางฤดูใบไม้ร่วง
2. วิภา จริยะเตชะ (2538) เขียนหนังสือ “รอบรู้ประเพณีจีน” ระบุเกี่ยวกับเทศกาลไหว้พระจันทร์ไว้ว่า เทศกาลฤดูใบไม้ร่วงตามประเพณี คือ เทศกาลจงชีวเจี๋ย ซึ่งจะจัดการเฉลิมฉลองในวันที่ 15 ของเดือน 8 ทางจันทรคติ โดยเทศกาลนี้รู้จักกันดีในชื่อของเทศกาลไหว้พระจันทร์ หรือ เทศกาลโคมไฟ ความหมายหลักของเทศกาลนี้ คือ เทศกาลที่เฉลิมฉลองขอบคุณพระเจ้าสำหรับการเก็บเกี่ยวพืชผลที่ดี ในวัฒนธรรมของชาวจีนดวงจันทร์มีความสำคัญทางจิตใจมากกว่าดวงอาทิตย์ นอกจากนี้ดวงจันทร์ยังมีผลต่อรอบเดือนและสภาพของจิตใจ ชาวจีนจึงนิยมบูชาไหว้พระจันทร์เพื่อขอพร ในเทศกาลวันไหว้พระจันทร์จะมีขนมไหว้พระจันทร์และโคมไฟ ซึ่งรูปร่างของขนมไหว้พระจันทร์จะมีลักษณะขยกลองสอดไส้ด้วยเม็ดบัวหรือถั่วแดงและเมล็ดแตงโม โดยมีแดงเป็นแกนสำคัญของขนมไหว้พระจันทร์ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับพระจันทร์เต็มดวง หนึ่งเดือนก่อนเทศกาลไหว้พระจันทร์จะมีการขายขนมไหว้พระจันทร์ และโคมไฟเพื่อนำไปเล่นไหว้บรรพบุรุษให้เกิดความโชคดี
3. ส.พรายน้อย(1988) เขียนหนังสือ “ประเพณีจีน” ระบุเกี่ยวกับเทศกาลวันไหว้พระจันทร์ไว้ว่า เทศกาลไหว้พระจันทร์ มีอีกชื่อหนึ่งว่าวันสารทงชีว คำว่าชีวในภาษาจีนแปลว่าฤดูใบไม้ร่วง วันไหว้พระจันทร์ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 8 ของจีนหรือประมาณเดือนกันยายน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่พระจันทร์สวยที่สุด และเชื่อกันว่าเป็นวันที่โลกอยู่ใกล้พระจันทร์มากที่สุดด้วย ชาวจีนจะเตรียมโต๊ะไหว้พระจันทร์ที่หน้าบ้านและมีขนมปังที่เป็นส่วนหลักสำคัญก็คือ ขนมไหว้พระจันทร์อันใหญ่วางอยู่ตรงกลางโต๊ะไหว้และตัดแบ่งออกเป็นชิ้นขนาดเท่าๆกันแบ่งให้กับคนในครอบครัวตาม

จำนวนคนในครอบครัว ประเพณีดังกล่าวจะจัดขึ้นภายหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อขอบคุณผลผลิตที่ดี และให้พระจันทร์ประทานความสุขให้

ข้อมูลด้านความเชื่อด้านดวงจันทร์ของจีน

1. ถาวร ลิกชโกศล (2549) เขียนบทความเรื่อง “เทศกาลไหว้พระจันทร์ ความกลมเกลียวของชาติ-ครอบครัว” ระบุเนื้อหาความเชื่อของชาวจีนด้านดวงจันทร์ไว้ว่า พระจันทร์มีอิทธิพลกับมนุษย์โลก ผู้คนในภูมิภาคเอเชียนิยมจัดเทศกาลเช่นไหว้พระจันทร์ พระจันทร์จันทร์ไม่ได้เป็นเพียงดวงดาวที่โคจรอยู่รอบโลกแต่ยังมีอิทธิพลและความเชื่อแก่มนุษย์บนโลก ในวัฒนธรรมจีนมีความเชื่อเรื่องดวงจันทร์และการกำเนิด ซึ่งมีความหมายเชื่อมโยงกับทฤษฎีร่างกายของมนุษย์ที่ประกอบไปด้วยน้ำถึงร้อยละ 70 ที่เกี่ยวข้องร่างกายของมนุษย์และการกำเนิด นอกจากนี้ยังมีเรื่องความเชื่อต่อเทพเจ้าจีน โดยชาวจีนเชื่อกันว่ามีเทพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับเทศกาลวันไหว้พระจันทร์ เช่น เทพนางเอ๋อธิดาที่อาศัยอยู่บนดวงจันทร์ ไท้อิมแซกุง เทพแห่งดาวเคราะห์ประจำดวงจันทร์ที่ขอความคุ้มครองให้ดวงชะตา พระจันทร์ประภาโพธิ์สัตว์ คุ้มครองดูแลดวงจันทร์ของทางพุทธมหายาน
2. วิภา จริยะเตชะ (2538) เขียนหนังสือ “รอบรู้ประเพณีจีน” ระบุเนื้อหาความเชื่อของชาวจีนด้านดวงจันทร์ไว้ว่า ดวงจันทร์เป็นสัญลักษณ์ของความรักที่ฝั่งรากลึก และการอยู่ร่วมกันอย่างพร้อมเพียงของสมาชิกในครอบครัว และยังแทนความบริสุทธิ์จากแสงสีเงินที่ส่งออกมาจากดวงจันทร์ชาวจีน เชื่อเรื่องอำนาจของดวงจันทร์ว่า ในคืนที่พระจันทร์เต็มดวงคู่รักชาวจีนจะดลบันดาลให้มาอยู่ร่วมกันแต่งงานกัน ด้วยอำนาจอันศักดิ์สิทธิ์ซึ่งชายชราบนดวงจันทร์ผู้เป็นพ่อซื้อแห่งสวรรค์เป็นผู้ลิขิตการแต่งงานของพวกเขา
3. ส.พรายน้อย(1988)เขียนหนังสือ“ประเพณีจีน”ระบุเนื้อหาความเชื่อของชาวจีนเกี่ยวกับพระจันทร์ไว้ว่า พระจันทร์ถือเป็นกำลังอำนาจ สามารถบังคับความเป็นความตายของมนุษย์ได้

ชาวจีนมักจะขอพรจากพระจันทร์ให้ประทานความสุขให้ บางคนที่ไม่มีบุตรก็ขอบุตรจากพระจันทร์ ชาวจีนบางคนก็ขอให้ตนเองสวยเหมือนพระจันทร์

ข้อมูลด้านตำนานเทพธิดาแห่งดวงจันทร์

1. กิตติ วัฒนมหาคม (2548) เขียนหนังสือเรื่อง “บุรพเทวีปกรณ์” ระบุเนื้อหาเกี่ยวกับเทพธิดาแห่งดวงจันทร์ไว้ว่า แม่นางฉางเอ๋อเป็นจันทราเทวีองค์หนึ่ง ซึ่งไม่เหมือนกับจันทราเทวีในลัทธิศาสนาอื่นบนโลกเพราะนางไม่ได้เป็นบุคลาธิษฐาน กล่าวคือนางไม่ใช่ดวงจันทร์ที่กลายมาเป็นเทพแต่กลับเป็นเทพที่เสด็จขึ้นไปทั้งบนดวงจันทร์ ฉางเอ๋อเป็นเทพนารีซึ่งเป็นที่รักของชาวจีนในสังคมปัจจุบัน ในทุกวันเพ็ญเดือน 8 เป็นวันเทศกาลไหว้พระจันทร์ซึ่งในวันนั้นเองครอบครัวชาวจีนจะทำพิธีไหว้พระจันทร์ ซึ่งถือเป็นการแสดงความเคารพ ให้เกียรติแก่นางในทุกๆปีเป็นระยะเวลาช้านับพันปีแล้ว นอกจากฉางเอ๋อยังเป็นแรงบันดาลใจเรากวีและศิลปินให้รังสรรค์ผลงานที่เกี่ยวข้องกับนาง และยังเป็นสัญลักษณ์แห่งความงาม จึงมีภาพวาดประติมากรรมถูกผลิตขึ้นจำนวนมากเมื่อเธออายุได้ 10 ปี เกิดอาเพศขึ้นในโลกคือดวงอาทิตย์ขึ้นบนท้องฟ้าถึง 10 ดวงส่งผลให้เกิดความแห้งแล้งผู้คนอดอยาก บิดาของเธอต้องตามหาน้ำเพื่อดื่มใช้ บิดาของเธออดน้ำและให้เธอดื่มแทนจนในที่สุดก็ได้เสียชีวิตเมื่อสวรรค์ได้ยินเรื่องเง็กเซียนฮ่องเต้จึงได้ส่งเทพองค์หนึ่งที่ชื่อว่าโหวอ้อลงมาช่วยโลกมนุษย์ เขาใช้ธนูยิงดวงอาทิตย์ตกลงไปทั้งหมด 9 ดวงเมื่อฉางเอ๋อได้ดื่มยาก็ได้บังเอิญพบกับโหวอ้อและทั้งสองก็ได้ครองรักกัน สวรรค์จึงสั่งให้โหวอ้อเป็นมนุษย์ธรรมดาคนหนึ่งโหวอ้อจึงตามหาอายุวัฒนะที่เขาคุณหลุนและได้มา ยา ซึ่งยานี้มีไว้แค่โหวอ้อและฉางเอ๋อแบ่งกันกินเท่านั้น เมื่อเวลาผ่านไปมีชายนามว่าเฟิงเมิ่งรู้ว่าเขาทั้งสองมีอายุวัฒนะอยู่ จึงมาฆ่าโหวอ้อและจะแย่งยาจากฉางเอ๋อ เธอไม่ต้องการให้เฟิงเมิ่งสมหวังจึงกรอกยาทั้งหมดใส่ปากและลอยขึ้นสู่ดวงจันทร์ใช้ชีวิตเป็นอมตะและคิดถึงชีวิตที่เคยมีความสุขกับสามีบนโลกตลอดไป
2. วิภา จริยะเตชะ (2538) เขียนหนังสือเรื่อง “รอบรู้ประเพณีจีน” ระบุเนื้อหาเกี่ยวกับเทพธิดาแห่งดวงจันทร์ไว้ว่า บนดวงจันทร์เป็นอาณาจักรของเทพธิดาแห่งดวงจันทร์นามว่าฉางเอ๋อนางเป็นภรรยาของโหวอ้อซึ่งเป็นนักธนูที่ช่วยโลกไว้ในตอนที่โดนอาทิตย์ถึง 10 ดวงปรากฏขึ้นโหวอ้อยิงดวง

อาทิตย์ตกลงมา 9 ดวง จึงได้รางวัลจากพระเจ้าแผ่นดินต่อมาโหวอ้อมีอำนาจแต่ข่มเหงประชาชน เพื่อช่วยเหลือประชาชนนางเอ๋อจึงขโมยยาอายุวัฒนะของโคอี้ไปกินและลอยขึ้นสู่ดวงจันทร์ไปตลอดกาล

3. **ทัศนัย เทพกำปนาท (2563)** เขียนหนังสือเรื่อง “เรื่องราวของดวงจันทร์” ระบุเนื้อหาเกี่ยวกับเทพธิดาแห่งดวงจันทร์ไว้ว่า ในสมัยโบราณโลกมีดวงอาทิตย์ทั้งหมด 10 ดวงทำให้ผู้คนได้รับความเดือดร้อนจากความร้อน เนื่องจากแสงแดดแผดเผาผลผลิตพื้นที่แห้งแล้งทำให้ไม่สามารถเพาะปลูกได้ มีชายหนุ่มคนหนึ่งนามว่าโหวอ้อเขาได้ใช้ธนูยิงดวงอาทิตย์ทั้งหมด 9 ดวงเพื่อช่วยประชาชนจึงได้รับการสรรเสริญยกย่องจากกษัตริย์ เมื่อโคอี้เป็นใหญ่มีอำนาจจึงฆ่าฟันผู้คนตามอำเภอใจ ประชาชนจึงโกรธแค้นเป็นจำนวนมาก ๆ และขณะนั้นเองเค้าก็ได้รับยาอายุวัฒนะจากผู้วิเศษท่านหนึ่ง นางเอ๋อผู้เป็นภรรยาจึงเกรงว่าถ้าสามีอายุยืนจะยิ่งทำให้ประชาชนเดือดร้อนจึงตัดสินใจแอบกินยาอายุวัฒนะ ทำให้ร่างกายของนางลอยขึ้นไปบนดวงจันทร์ปรากฏเป็นเทพธิดาบนดวงจันทร์ทำให้มีผู้คนบูชาพระจันทร์ เพื่อระลึกถึงความดีของนาง

จากการทบทวนวรรณกรรม จะเห็นได้ว่าเทศกาลไหว้พระจันทร์มีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนจีน ตามผลงานของ ปิยะ จันทรวงศ์ไพศาล(2552) วิภา วริยะเตชะ(2538) ส.พรายน้อย(1988) มีความคล้ายคลึงกัน เทศกาลไหว้พระจันทร์เป็นเทศกาลที่มีความสำคัญกับวิถีชีวิตของชาวจีนและมีความเกี่ยวข้องกับการต้อนรับฤดูใบไม้ร่วง โดยมีอีกชื่อเรียกหนึ่งคือ เทศกาลจงชีวจี๋ย นอกจากนี้ยังเป็นเทศกาลที่มีความเกี่ยวข้องกับการสารทไหว้พระจันทร์ โดยเทศกาลพระจันทร์จะจัดขึ้นในวันที่ 15 ของเดือน8ทางจันทรคติ ซึ่งเป็นวันที่สองโดยชาวจีนจะจัดเตรียมโต๊ะไหว้พระจันทร์ที่หน้าบ้านโดยบนโต๊ะและถูกแบ่งให้คนในครอบครัวตามจำนวน ได้มาเพลงนี้ดังกล่าวจะขึ้นเพื่อขอบคุณผลผลิตที่ดีและไหว้ขอพรให้พระจันทร์และบรรพบุรุษประทานความสุขและความโชคดี

ความเชื่อด้านดวงจันทร์ของจีนตามผลงานของ ถาวร สิกขโกศล(2549) วิภา จริยะเตชะ(2538) มีเนื้อความคล้ายคลึงกันว่าความเชื่อของชาวจีนเกี่ยวกับดวงจันทร์นั้นมีความหมายถึงการอยู่ร่วมกันของครอบครัว และตามผลงาน ถาวร สิกขโกศล(2549)และ ส.พลายน้อย(1988)ได้ระบุเนื้อหาไว้ว่า ดวงจันทร์มีพลังอำนาจเกี่ยวกับการเกิดการตายของมนุษย์ และชาวจีนยังมีความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับประเพณีวันไหว้พระจันทร์ เรื่องการกราบไหว้ขอพรจากดวงจันทร์ เช่น การขอลูก การขอเรื่องแต่งงาน

ส่วนการศึกษาด้านตำนานเทพธิดาแห่งดวงจันทร์ของจีนนั้นในงานเขียน วิภา จริยะตะชะ(2538) ทัชชล เทพกำปนาท(2563)มีความคล้ายคลึงกัน เทพธิดาแห่งดวงจันทร์ของจีนมีนามว่าฉางเอ๋อ ในสมัยโบราณโลกมีดวงอาทิตย์ทั้งหมด10ดวง ซึ่งทำให้ผู้คนเดือดร้อน จึงมีชายคนหนึ่งนามว่าโฮวอี้ได้ยิงดวงอาทิตย์ทั้ง 9 ดวงไปกษัตริย์จึงขึ้นชมยกย่อง เมื่อโฮวอี้มีอำนาจยิ่งใหญ่ก็หลงระเห็จใจฆ่าชาวบ้านตามใจ และออกตามหาอายุวัฒนะจนเจอ ฉางเอ๋อผู้เป็นภรรยากลัวว่าถ้าโฮวอี้เป็นอมตะจะสร้างความเดือดร้อน นางจึงกินยาอายุวัฒนะทั้งหมดทำให้นางลอยขึ้นไปอยู่บนดวงจันทร์ ทำให้ผู้คนไหว้พระจันทร์เพื่อระลึกถึงนางจนมาถึงปัจจุบัน ส่วนผลงานของกิตติ วัฒนะมหาตม์ (2548) เขียนเรื่องราวของเทพธิดาแห่งดวงจันทร์ไว้คล้ายคลึงกับสองเรื่องข้างต้นแต่มีความแตกต่างตรงที่มีคนคิดจะมาแย่งยาอายุวัฒนะและฆ่าโฮวอี้แม่ฉางเอ๋อจึงกินยาเข้าไปแต่เพียงผู้เดียวและลอยขึ้นสู่ดวงจันทร์ใช้ชีวิตบนนั้นด้วยความคิดถึงสามีตลอดกาล

อนึ่งการศึกษาความคิด ความเชื่อ และตำนานจีนที่สะท้อนผ่านภาพยนตร์อนิเมชันยังมีไม่มากนัก ผู้วิจัยจึงประสงค์ที่จะศึกษา ภาพยนตร์อนิเมชันเรื่อง “Over the moon” ของ Netflix เพื่อให้เห็นความคิด ความเชื่อ และตำนานจีนที่ปรากฏอีกทั้งยังเป็นการศึกษาภาพยนตร์อนิเมชันเรื่องดังกล่าวให้ลึกซึ้งมากขึ้นอีกด้วย

2.) ผลการวิจัย

2.1) ที่มาและความคิดสำคัญในภาพยนตร์อนิเมชันเรื่อง “Over the moon” ของ Netflix

2.1.1) เรื่องย่อ

Over the moon ผลงานกำกับโดย Glen Keane เริ่มฉายบน เน็ตฟลิกซ์ เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2563 เป็นเรื่องราวที่ถ่ายทอดตำนานเทพธิดาแห่งดวงจันทร์ของเอเชียสู่ผลงานระดับอินเตอร์ผ่านการผจญภัยของเด็กหญิงผู้เฉลียวฉลาด อยากจะขึ้นไปยังดวงจันทร์ โดนบทภาพยนตร์เรื่องนี้ได้แรงบันดาลใจเรื่องราวของ Audrey Wells ซึ่งเป็นผู้เขียนบทก่อนจะเสียชีวิตลง

เริ่มด้วยฉากครอบครัวพ่อแม่ลูก โดยเพย เพย เด็กสาวตัวน้อยได้ฟังเรื่องเล่าของแม่เธอที่เล่าเกี่ยวกับตำนานเทพธิดาแห่งดวงจันทร์ ทำให้เพย เพย มีความเกิดสงสัยว่าเทพธิดาฉางเอ๋อมีอยู่จริงไหม และ เธอยังชอบเรื่องราวนี้เป็นอย่างมาก นอกจากนี้บ้านของเพย เพยเปิดร้านขายขนมไหว้พระจันทร์อีกด้วย เมื่อเวลาผ่านไปแม่ของเธอได้เสียชีวิตลง และเธอก็ใช้ชีวิตกับพ่อเพียงสองคน ช่วยพ่อทำขนมและส่งขนมในช่วงเทศกาลไหว้พระจันทร์

4 ปีผ่านไปในวันไหว้พระจันทร์ พ่อของเธอได้พาคุณจงมาเปิดตัว คุณจงมีลูกชายคนหนึ่งชื่อว่าชิน ผู้ชื่นชอบการตีปิงปองอย่างมาก ในคืนวันไหว้พระจันทร์วันนั้นเองญาติของเพย เพยต่างมารับประทานอาหารและพูดคุยกันถึงเทพธิดาฉางเอ๋อ ที่ต่างกันออกไป โดยปากของเธอบอกว่าฉางเอ๋อตั้งใจกินยาอายุวัฒนะไปทั้งสองเม็ดเพื่อไปใช้ชีวิตอมตะบนดวงจันทร์เพียงคนเดียว แต่เพย เพย เชื่อว่าฉางเอ๋อกลัวว่าจะมีคนมาขโมยยาไปทำให้ต้องจำใจกินยา แล้วลอยขึ้นไปใช้ชีวิตบนดวงจันทร์เพื่อรอรักแท้เพียงหนึ่งเดียวของนาง ทำให้บรรดาญาติที่รับประทานอาหารร่วมกันต่างบอกว่าเธอยังมกมายเชื่อเรื่องนี้อยู่อีก ในขณะที่คุณจงแอบสังเกตเห็นและเป็นห่วงเธอ จึงนำขนมไหว้พระจันทร์มาให้เธอ ในคืนนั้นเองเพย เพยก็ได้แต่นอนคิดเรื่อง พ่อ และฉางเอ๋อ พ่อของเธอเคยเชื่อว่า ตำนานฉางเอ๋อที่รอคอยรักแท้เพียงหนึ่งเดียวเป็นเรื่องจริงแต่ตอนนี้พ่อของเธอกลับไม่สนใจแล้วและอยากเริ่มต้นรักใหม่กับคุณจง ทำให้เธอคิดขึ้นได้ว่าถ้าทำให้พ่อเชื่อเรื่องฉางเอ๋อได้อีกครั้งพ่อของเธอก็จะไม่แต่งงานใหม่ ทำให้เธอพยายามสร้างจรรยาเพื่อขึ้นไปยังดวงจันทร์โดยชินได้แอบขึ้นจรรยาที่เธอสร้างด้วย

เพย เพยขึ้นมายังดวงจันทร์สำเร็จ ได้พบกับเทพธิดาฉางเอ๋อและขอถ่ายรูปเพื่อเป็นหลักฐาน ยืนยันกับพ่อว่าฉางเอ๋อมีอยู่จริง แต่ฉางเอ๋อ มีข้อแลกเปลี่ยนคือการให้นำของขวัญชิ้นสำคัญมาแลกโดยของขวัญชิ้นสำคัญที่ฉางเอ๋อต้องการนั้น นางเชื่อว่าจะเป็นสิ่งที่ทำให้โฮว้อีกกลับมา ระหว่างที่เพย เพยออกไปตามหาของขวัญชิ้นสำคัญ ชิน ก็พยายามหาทางนำรูปภาพที่เพยเพยต้องการมาให้ได้ เพย เพยพยายามหาของขวัญที่ฉางเอ๋อต้องการ และได้หยิบขนมพระจันทร์ที่คุณจงให้ไว้ขึ้นมากินจึงพบว่าในขนมไหว้พระจันทร์ชิ้นนี้มีหยกที่แตกอยู่ส่วนหนึ่ง และได้พบว่าเครื่องรางหยกชิ้นสำคัญนี้เป็นส่วนหนึ่งของเครื่องรางที่ฉางเอ๋อทำหายไปจึงรีบนำไปให้ฉางเอ๋อ

ฉางเอ๋อนำหยกทั้ง2ชิ้นมาต่อกันเป็นหนึ่ง ทำให้ฉางเอ๋อพบโฮว้อีกครั้ง แต่โฮว้อีกกลับพูดกับเธอว่าเขาไม่สามารถอยู่กับเธอได้ ฉางเอ๋อจะต้องก้าวต่อไป รักของเราจะอยู่ไปชั่วนิรันดร์ และจากไปอย่างไม่

มีวันกลับมา ทำให้ฉางเอ๋อเสียใจอย่างมากทั้งเมืองตกอยู่ในความมืด และฉางเอ๋อก็ได้สร้างกำแพงที่ใครก็ไม่สามารถเข้าไปหาเธอได้ แต่เพย เพย กลับเข้าไปหาฉางเอ๋อได้ ซึ่งว่ากันว่าในอีกฝั่ง กำแพงหนึ่งผู้ที่เข้าไปแล้วจะไม่สามารถออกมาได้ เนื่องจากข้างในนั้นจะมีภาพจำของอดีตที่ทำให้ผู้ที่เข้าไปจมอยู่กับความเศร้าไม่สามารถออกมาได้ ฉางเอ๋อเองก็สงสารที่เพย เพยจะต้องมาติดอยู่กับความเศร้าจึงพยายามพูดให้เก็บเรื่องราวในอดีตไว้ในใจ แม่ของเพย เพยไม่ได้หายไปแต่มาอยู่ใจ แล้วให้เริ่มต้นรักคนใหม่ ซึ่งนั้นก็หมายถึงชินและคุณจง นอกจากนี้เรื่องราวของเพย เพยก็ทำให้ฉางเอ๋อใช้ชีวิตต่อไปบนดวงจันทร์ได้ท้ายที่สุดแล้วทั้งเพย เพยกับชินก็ได้กลับบ้าน กลับไปหาญาติ พ่อ และคุณจง ไปช่วยกันจัดโต๊ะอาหารรับประทานกับครอบครัวกันอย่างมีความสุขในคืนวันไหว้พระจันทร์

2.1.2) เพลงประกอบภาพยนตร์

เพลงที่เกี่ยวข้องกับตำนานเทพธิดาแห่งดวงจันทร์

จากตำนานเล่าขานบ้านเรา
 มียอดหญิงฉางเอ๋อแสนงาม
 กับพ่อหนุ่มหล่อเหลานามว่าโฮวอี้ที่รักกัน จริงแท้
 แต่เธอกินยาแสนวิเศษไป
 จึงได้มีชีวิตชั่วนิรันดร์
 แล้วพลันล่องลอย จากชายสุดเสน่หา
 บินขึ้นไปเฝ้าคอย อยู่ที่ดวงจันทร์
 เฝ้าแต่หวังคอยยอดชายสุดเสน่หา
 รอดด้วยใจเลือนลอย
 อยู่ที่ดวงจันทร์ ตลอดกาล
 นานแสนนาน

เพลงที่เกี่ยวข้งกับการไหว้พระจันทร์

ห่อ คลึง รีด ตี
 ห่อ คลึง รีด ตี
 แปะก็ร่อนไปตีไข่ให้ดี
 1 ชั่วโมงต้องนวดแป้งทุกที
 เสร็จจากนี้ก็เริ่มต้นใหม่
 ห่อ คลึง รีด ตี
 ห่อ คลึง รีด ตี
 แปะห่อไส้ปั้นไปตามวิธี
 ปิดด้วยไข่และอย่าให้เลอะสี
 เป็นของขวัญที่น่าชื่นใจ
 ขนมไหว้พระจันทร์เป็นประเพณี
 ใส่ความรักเมียดที่มีเรื่อยมา
 อบอุ่นละมุนความรัก หวานฉ่ำ
 ต้มตำหอมเลอค่า
 ขนมไหว้พระจันทร์นั้นมีมนต์ขลัง
 ยังรับรู้ได้อยู่รอบกาย
 เวทมนต์ขนมไหว้พระจันทร์พร่างพราย
 ขอเพิ่มอีกห้า
 หรือว่า 12 ญาติพี่น้องของฉันจะมาหา
 รู้อยู่แล้วไม่พ้นอย่างเคย
 เขาชอบหนักหนา คิดดูแล้วงั้นขอเพิ่มมาซัก 20 เลย
 เปรียบข้อความจากจันทร์ฉายให้เราได้ตระหนัก
 ชีวิตพึงยินดีกับสิ่งที่รัก
 เวทมนต์ขนมไหว้พระจันทร์
 เวทมนต์ในขนมไหว้พระจันทร์
 ซ่อนในขนมไหว้พระจันทร์ให้เธอ
 เวทมนต์ในขนมไหว้พระจันทร์

ซ่อนในขนมไหว้พระจันทร์ให้เธอ
 แล้วใบไม้เริ่มเปลี่ยนสี สูงงานเทศกาลยิ่งใหญ่
 แสนเบิกบานในหัวใจ
 เวทมนต์ขนมไหว้พระจันทร์
 ซ่อนไหนขนมไหว้พระจันทร์ให้เธอ

2.2) ความคิดความเชื่อ และตำนานของจีนที่ปรากฏในภาพยนตร์อนิเมชันเรื่อง “Over the moon” ของ Netflix

2.2.1) เทศกาลไหว้พระจันทร์

วันไหว้พระจันทร์หรือเทศกาลไหว้พระจันทร์เป็นเทศกาลตามวัฒนธรรมจีนที่จะจัดขึ้นในวันเพ็ญ เดือน 8 ตามปฏิทินจันทรคติ วันไหว้พระจันทร์นั้นมีหลายชื่อเรียกซึ่งต่างกันไป คือ จงชีวจี๋ย ชิวเจี๋ย ในภาษาจีนจะแปลว่าฤดูใบไม้ร่วง (ปิยะ จันทรวงศ์ไพศาล : 2552)จึงสังเกตได้ว่าเทศกาลนี้จะจัดขึ้นในกลางฤดูใบไม้ร่วงเพื่อเฉลิมฉลองการเก็บเกี่ยวโดยชาวจีนจะเฉลิมฉลองด้วยการไหว้ดวงจันทร์ในเวลากลางคืนและประดับไปด้วยโคมไฟ นอกจากนี้ ยังมีขนมชนิดหนึ่ง ที่เรียกว่าขนมไหว้พระจันทร์มีรูปร่างกลมทำจากแป้งและมีไส้ที่แตกต่างออกไป ซึ่งทุกๆครัวเรือนจะซื้อขนมไหว้พระจันทร์มาไหว้พระจันทร์ และผู้คนต่างจะขอพรจากดวงจันทร์เพื่อความเป็ยสิริมงคล

จากภาพยนตร์อนิเมชันเรื่อง Over the moon จะสะท้อนให้เห็นบรรยากาศของเทศกาลไหว้พระจันทร์ มีการจัดประดับตกแต่งเมืองด้วยโคมไฟ การดำเนินเรื่องราวจะเกิดขึ้นในช่วงเทศกาลไหว้พระจันทร์ ตัวละครหลักมีการขายขนมไหว้พระจันทร์ ซึ่งขนมไหว้พระจันทร์นั้นถือเป็นสิ่งสำคัญหรือสัญลักษณ์สำคัญในวันไหว้พระจันทร์นอกจากนี้จากบทเพลงที่เกี่ยวข้องกับการไหว้พระจันทร์มีท่อนหนึ่งกล่าวว่า แล้วใบไม้เริ่มเปลี่ยนสีสูงงานเทศกาลยิ่งใหญ่ แสนเบิกบานในหัวใจ แสดงให้เห็นว่าเทศกาลนี้ถูกจัดขึ้นในช่วงฤดูใบไม้ร่วง อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่าชาวจีนนั้นให้ความสำคัญกับเทศกาลไหว้พระจันทร์ว่าเทศกาลไหว้พระจันทร์เป็นเทศกาลที่ยิ่งใหญ่ และจะนำความสุขมาสู่ครอบครัว

2.2.2) ความเชื่อด้านดวงจันทร์และตำนานเทพธิดาแห่งดวงจันทร์

2.2.2.1) ความเชื่อด้านดวงจันทร์

ดวงจันทร์เป็นสัญลักษณ์ความรัก และเป็นสัญลักษณ์ของการอยู่ร่วมกันอย่างพร้อมเพียงของสมาชิกในครอบครัว(วิภา จริยะเตชะ : 2538) ชาวจีนเชื่อกันว่า พระจันทร์มีพลังอำนาจสามารถประทานพรความสุขให้กับผู้คนได้ นอกจากนี้ยังมองว่า พระจันทร์เป็นเรื่องของความสวยงาม เนื่องจากพระจันทร์มีความโดดเด่นในยามค่ำคืน มักเปรียบเสมือนหญิงสาวที่สวยงามโดดเด่น ในคืนวันพระจันทร์เต็มดวง คู่รักชาวจีนจะมาขอพรขอให้ได้แต่งงานและอยู่ร่วมกันเนื่องจากเชื่อว่าอำนาจอันศักดิ์สิทธิ์ของดวงจันทร์จะเป็นผู้กำหนดการแต่งงานของพวกเขา และชาวจีนมักจะขอพรจากดวงจันทร์ได้ประทานความสุขให้

จากในภาพยนตร์จะเห็นได้ว่า ครอบครัวแต่ละครอบครัวจะมีการจัดเตรียมและซื้อของมาไหว้ขอพรในวันไหว้พระจันทร์เนื่องจากชาวจีนมีความเชื่อว่าพระจันทร์จะประทานความสุขและโชคดีให้กับชาวจีน โดยครอบครัวของเพย เพย เปิดร้านขนมไหว้พระจันทร์ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะนำไปใช้ในการไหว้พระจันทร์ และในคืนวันไหว้พระจันทร์จากเรื่อง จะสังเกตเห็นได้ว่าบรรดาญาติพี่น้องของ เพยเพย ต่างมารวมตัวกันรับประทานอาหารร่วมกันตามความหมายของดวงจันทร์ว่าเป็นสัญลักษณ์ของการอยู่ร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว และดวงจันทร์ยังถือเป็นสัญลักษณ์ของความรักโดยในภาพยนตร์ก็ได้มีการกล่าวถึงความรักในหลากหลายรูปแบบความรักระหว่างพ่อแม่ลูก ความรักของฉางเอ๋อและโฮวอี้ และความรักที่เพยเพยจะมอบให้กับคุณจงและซินแม่และน้องชายคนใหม่ของเธอ

2.2.2.2) ตำนานเทพธิดาแห่งดวงจันทร์

เทพธิดาแห่งดวงจันทร์หรืออีกชื่อหนึ่งคือ แม่นางฉางเอ๋อเดิมที่เป็นเพียงมนุษย์ธรรมดาแต่ได้มีเหตุการณ์ที่ทำให้นางมาเป็นที่ที่ขึ้นไปอยู่บนดวงจันทร์ ฉางเอ๋อ เป็นเทพธิดาที่รักของชาวจีนตั้งแต่จนถึงปัจจุบัน ชาวจีนจะทำพิธีไหว้พระจันทร์ซึ่งถือเป็นการแสดงความเคารพและให้เกียรติแก่นางในทุกๆปีทำต่อกันมายาวนาน นอกจากนี้ฉาง

เอ๋อ ยังเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างบทกวีรังสรรค์ผลงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวของนาง อีกทั้งยังเป็นสัญลักษณ์แห่งความดี โดยเรื่องราวของเทพธิดาแห่งดวงจันทร์มีเนื้อเรื่องที่แตกต่างกันออกไป แต่ในภาพยนตร์อนิเมชันเรื่อง over the moon มีตำนานที่เกี่ยวข้องกับเทพธิดาแห่งดวงจันทร์ปรากฏอยู่สองลักษณะดังนี้

ฉากรับประทานอาหารในคืนวันไหว้พระจันทร์ ป้าคนที่1ของเพยเพยได้พูดคุยถึงตำนานเทพธิดาแห่งดวงจันทร์ไว้ว่า เทพีฉางเอ๋อช่างน่าสงสาร ต้องเหาะโดดเดี่ยวอยู่บนดวงจันทร์ มีแต่กระต่ายหยกที่เป็นเพื่อนปลอบใจ และป้าคนที่2 ได้บอกว่า แต่จริงแล้วฉางเอ๋อต้องการจะอยู่คนเดียว ตั้งใจจะกินยาอายุวัฒนะทั้ง2เม็ดแทนที่จะเก็บอีกเม็ดไว้ให้โฮวอี้ แต่เพยเพยเชื่อว่า โฮวอี้ออกไปสู้กับมารร้ายแล้วมีโจรบุกมาพยายามจะขโมยยาอมตะ ฉางเอ๋อจึงกินยาและลอยขึ้นสู่ฟากฟ้าในขณะที่รักแท้ของเธอต้องอยู่บนโลกมนุษย์และตายไป ป้าของเพยเพยมองว่านางไปอยู่บนดวงจันทร์โดยไม่เลือกสามีไปด้วย ซึ่งเพยเพยเชื่อว่าเรื่องนี้นางไม่ได้เป็นคนเลือก นางไม่ได้อยากจะทิ้งโฮวอี้ไว้ นางคิดถึงโฮวอี้และร้องไห้หาเขาทุกวัน นางยังอยู่บนดวงจันทร์รอคอยรักแท้เพียงหนึ่งเดียวของนางอยู่

ซึ่งจากการศึกษาตำนานเทพธิดาแห่งดวงจันทร์พบว่ามีงานเขียนที่เล่าว่าสมัยก่อนโลกนี้พระอาทิตย์ 10 ดวงซึ่งความร้อนทำให้ผู้คนเดือนร้อน โฮวอี้จึงมายังดวงอาทิตย์ทั้ง9ดวงดับไป กษัตริย์จึงยกย่องทำให้โฮวอี้หลงระเหิงกับอำนาจฆ่าผู้คนตามใจชอบ และออกตามหาอายุวัฒนะจนเจอ ฉางเอ๋อผู้เป็นภรรยากลัวว่าหากโฮวอี้เป็นอมตะจะสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้คน จึงตั้งใจกินยาอายุวัฒนะทั้งหมดไปแล้วลอยขึ้นไปอยู่บนดวงจันทร์ ทำให้ผู้คนต่างระลึกถึงความดีของนางในวันไหว้พระจันทร์ (วิภา จริยะเดชะ :2538)(ทัศนล เทพกำปนาท :2563) ส่วนอีกผลงานหนึ่งเขียนเรื่องเล่าเทพธิดาแห่งดวงจันทร์ตอนต้นของเนื้อเรื่องตามเรื่องทีกล่าวข้างต้นแต่มีบางตอนที่แตกต่างกันคือ ฉางเอ๋อไม่ได้เลือกที่จะกินยาอายุวัฒนะเข้าไปเพียงคนเดียวแต่เป็นสถานะการณ์ที่บีบบังคับ โดยมีคนคิดที่จะมาแย่งยาอายุวัฒนะโฮวอี้ ทำให้เกิดการต่อสู้กันจนโฮวอี้ถูกฆ่าทำให้ฉางเอ๋อจำเป็นจะต้องกินยาอายุวัฒนะเข้าไปแต่เพียงผู้เดียวแล้วลอยขึ้นไปใช้ชีวิตอยู่บนดวงจันทร์ด้วยความคิดถึงสามีตลอดกาล

ตำนานเทพธิดาแห่งดวงจันทร์ถูกกล่าวขานต่อกันมาและมีเรื่องราวที่แตกต่างกันออกไปในบางส่วนแต่สิ่งที่สังเกตได้คือตำนานเทพธิดาแห่งดวงจันทร์ที่ชาวจีนรับรู้ นั้นมีความเกี่ยวข้องกับประเพณีหรือเทศกาลวันไหว้พระจันทร์ ทำให้ตำนานเรื่องนี้มีส่วนสำคัญและสร้างความเชื่อให้กับชาวจีนเป็นอย่างมากเนื่องจากเทศกาลไหว้พระจันทร์ถือเป็นเทศกาลหนึ่งที่สำคัญสำหรับชาวจีน

2.2.3) สังคมและความเป็นอยู่

2.2.3.1) การสักการะบรรพบุรุษ

ชาวจีนให้ความสำคัญเคารพและนับถือบรรพบุรุษเป็นอย่างมากตั้งแต่จนถึงปัจจุบัน การเคารพสักการะบรรพบุรุษการไหว้ขอพรหรือระลึกถึงบรรพบุรุษที่เสียชีวิตไปแล้วให้ปกปักรักษาลูกหลานที่ยังมีชีวิตอยู่ การสักการะบรรพบุรุษเกิดขึ้นในสมัยราชวงศ์โจว ในประเทศจีนไม่ว่าจะเป็นชนชั้นสูงหรือชาวบ้านธรรมดาต่างก็เคารพบูชาบรรพบุรุษกันทั้งนั้น การแสดงความเคารพและสักการะบรรพบุรุษสามารถทำได้หลาย รูปแบบ ได้แก่ การเซ่นไหว้ บรรพบุรุษกันเฉพาะในครอบครัว การเซ่นไหว้บรรพบุรุษที่หลุมฝังศพ ในวัด หรือในวาระสำคัญในเทศกาลต่างๆ เป็นต้น(มอลเทจ คัลเลอร์: 2551)

ฉากที่เพยเพย นำขนมไหว้พระจันทร์สูตรแม่ของเธอ และ ดอกไม้ ส้ม กล้าขมา ไหว้รูปของแม่ที่บ้าน หลังจากแม่ของเธอเสียชีวิตไปแล้ว4ปี เธอยังคงคิดถึงแม่เสมอ เป็นการแสดงให้เห็นถึงการไหว้เคารพสักการะบรรพบุรุษที่จากไปแล้ว

2.2.3.2) ครอบครัว

ประเพณีจีนในสมัยโบราณผู้คนต่างเชิดชูครอบครัวใหญ่ การแยกออกไปตั้งครอบครัวใหม่ใหม่ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าอายครอบครัวในอุดมคติของคนจีนมีสมาชิกหลายคน

รวม4ถึง5รุ่นในบ้านเดียวกันเช่นปู่ย่าพ่อแม่ลูกหลาน และระบบการปกครองภายในครอบครัวมีความสำคัญกับผู้อาวุโสมากกว่าไล่ลงมาตามลำดับ การปฏิบัติต่อผู้ที่มีอายุมากกว่าค่อนข้างเคร่งครัด หัวหน้าครอบครัวมีอำนาจเด็ดขาดในการจัดการเรื่องราวต่างๆภายในครอบครัว โดยที่ผู้ที่มีอายุน้อยกว่านั้นจะไม่มีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นหรือการตัดสินใจ ปัจจุบันการปฏิบัติตัวอย่างเคร่งครัดกับผู้อาวุโสได้ลดลงแล้ว แต่ก็ยังให้ความสำคัญกับถือผู้ที่อาวุโสกว่าและผู้ที่อาวุโสกว่าก็ควรให้ความรักและความเมตตา แก่ผู้น้อย(ซุนย้ง แซ่เตี่ยว : 2554)

จากฉากรับประทานอาหารกับครอบครัวบนโต๊ะอาหาร มีทั้งคุณปู่คุณย่าคุณป้าคุณน้าพ่อเพยเพยให้เราสังเกตเห็นได้ว่า ในวันสำคัญยังอย่างวันไหว้พระจันทร์บรรดาญาติจะพากันมาพบเจอกันและรับประทานอาหารร่วมกันเป็นการให้ความสำคัญกับสมาชิกในครอบครัว และได้เห็นแล้วว่าการรับประทานอาหารไม่ได้เป็นการรับประทานอาหารกันแค่ในครอบครัวเล็กเป็นการรับประทานอาหารกับครอบครัวที่มีขนาดใหญ่ การแสดงถึงครอบครัวใหญ่ยังปรากฏในบทเพลงตอนที่คนมาส่งขนมไหว้พระจันทร์ที่ร้านของเพยเพย ว่า ขอเพิ่มอีกห้า หรือว่า 12 ญาติพี่น้องของฉฉฉฉจะมาหา รู้อยู่แล้วไม่พ้ออย่างเคย เขาชอบหนักหนา คิดดูแล้วงั้นขอเพิ่มมาซึก 20 เลย

นอกจากนี้ยังมีฉฉฉรับประทานอาหารที่มีการถกเถียงเกี่ยวกับตำนานเทพธิดาแห่งดวงจันทร์ที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งเพยเพยก็ต้องยอมรับว่าตัวเองไม่สามารถถึงขณะบรรดาญาติได้แม้แต่พ่อก็ไม่สามารถช่วยเพยเพยเฉยเรื่องนี้กับคุณป้าได้ คุณป้าเองก็ไม่ได้ดุด่าเพยเพยเพียงแต่ไม่เชื่อในสิ่งที่เธอพูด ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าผู้น้อยนั้น ต้องให้ความเคารพแก่ผู้ที่อาวุโสกว่า

3.) บทสรุป

ภาพยนตร์อนิเมชันเรื่อง Over the moon มีความเป็นจีนอย่างแท้จริงทั้งการดำเนินเรื่องโดยนำเอาความคิด ความเชื่อ และตำนานของจีนมาปรากฏในเรื่อง และเพลงประกอบภาพยนตร์ความคิด ความเชื่อ และตำนานที่ปรากฏในเรื่องและเพลงประกอบภาพยนตร์ที่โดดเด่นได้แก่ความเชื่อในดวงจันทร์ และเทศกาลไหว้พระจันทร์ ที่มีความเกี่ยวเนื่องกันอีกทั้งยังนำตำนานเทพธิดาแห่งดวงจันทร์ฉฉเข้ามาใส่และสร้างสีสันให้กับภาพยนตร์

ในสังคมจีนมีความเชื่อทางด้านดวงจันทร์มากมายทั้งในเรื่องดวงจันทร์ที่เป็นสัญลักษณ์แห่งความรักและการอยู่ร่วมกันกับครอบครัวอย่างพร้อมหน้าพร้อมตา ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับเทศกาลวันไหว้พระจันทร์ที่ชาวจีนแต่ละครอบครัวจะมารวมตัวกันเพื่อไหว้ขอพรดวงจันทร์ในวันไหว้พระจันทร์ และเทศกาลไหว้พระจันทร์ยังมีความเกี่ยวข้องกับตำนานเทพธิดาแห่งดวงจันทร์ หรือฉางเอ๋ออีกด้วย โดยในตำนานได้กล่าวถึงคุณงามความดีของเทพธิดาแห่งดวงจันทร์ว่าเป็นผู้ที่เสียสละ ขึ้นไปอยู่ดวงจันทร์แต่เพียงผู้เดียว และรอคอยรักแท้เพียงหนึ่งเดียวของนาง ซึ่งความรักก็เป็นสัญลักษณ์ของดวงจันทร์อีกอย่างหนึ่งด้วย โดยภาพยนตร์สามารถถ่ายทอดเรื่องราวผสมผสานความเชื่อของชาวจีนได้อย่างลงตัว นอกจากนี้ยังปรากฏสังคมความเป็นอยู่ของชาวจีนได้อีกด้วย ได้แก่การสักการะบรรพบุรุษและ การให้ความสำคัญกับครอบครัวของชาวจีน

บรรณานุกรม

หนังสือและสิ่งพิมพ์

- กิตติ วัฒนมะหัทธม, **บุรพเทวีปกรณ**, (กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์บุ๊คส์, 2538), 79-81.
- ถาวร ลิกขโกศล, “เทศกาลไหว้พระจันทร์ : ความกลมเกลียวของชาติ- ครอบครัว,” **ศิลปวัฒนธรรม** ปีที่ 27 ฉบับที่ 12 (ตุลาคม 2549) : 78.
- ปิยะ จันทรวงศ์ไพศาล, **108 สัญลักษณ์จีน**, (กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2552), 17.
- ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์, “**การ์ตูนที่รัก : Over the Moon**,” มติชนสุดสัปดาห์ (22 - 28 มกราคม 2564).
- มอนเทจ คัลเซอร์, **ประตูสู่วัฒนธรรมจีน**, (กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ, 2551).
- วิภา จริยะเตชะ, **รอบรู้ประเพณีจีน**, (กรุงเทพฯ: นามมีบุ๊คส์ จำกัด, 2538), 153-159.
- ส.พรายน้อย, **ประเพณีจีน**, (กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง จำกัด, 2531), 29-32.

ฐานข้อมูลออนไลน์

- ซุนยัง แซ่เตียว, **เลี้ยงดูผู้น้อย ผดุงผู้เฒ่า**, เข้าถึงเมื่อ 19 ธันวาคม 2564 สืบค้นจาก <http://news.ssk.in.th/ssk1/view.php?id=1857>
- ทัชชล เทพกำปนาท, **เล่าสู่กันฟัง...เรื่อง “เรื่องราวของพระจันทร์”**, เข้าถึงเมื่อ 14 พฤษภาคม 2564 สืบค้นจาก http://www.culture.go.th/culture_th/ewt_news.php?nid=5288&
- มโน วนเวฬุสิต, **Over the moon เนมิตฝันสู่จันทราร – เปลี่ยนตำนานไหว้พระจันทร์ให้มหัศจรรย์**, เข้าถึงเมื่อ 14 พฤษภาคม 2564, สืบค้นจาก <https://www.beartai.com/lifestyle/movies/494951>
- LighterAKB, **รีวิว Over The Moon เนมิตฝันสู่จันทราร แอนิเมชั่นมิลลิคัลสุดตระการตาจากเน็ตฟลิกซ์**, เข้าถึงเมื่อ 14 พฤษภาคม 2564, สืบค้นจาก สืบค้นจาก 2564, <https://www.playinone.com/akarodeal/review-over-the-moon-netflix/>